

2022-03-16

Dnr Fi2022/00247
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar angående promemorian Höjd skatt på alkohol och tobak

CAN:s uppfattning

CAN tillstyrker förslaget om att höja punktskatterna på alkohol och tobak i enlighet med promemorian. Höga punktskatter är generellt sett en effektiv insats för att minska konsumtion och skador av alkohol och tobak. I en bred kunskapsöversikt på alkoholområdet lyfts höga punktskatter som en av de viktigaste alkoholpolitiska åtgärderna (Babor et al., 2010). Positiva effekter av skatthöjningar på tobaksrökning och tobaksrelaterad hälsa har redovisats i flera studier (se bland annat Yeh, Schafferer, Lee et al., 2017).

Grund till CAN:s ställningstagande

En möjlig konsekvens av höjda punktskatter på alkohol och tobak är att anskaffningen via så kallade oregistrerade källor ökar, som till exempel resandeförsel. CAN genomför kontinuerligt mätningar av de oregistrerade delmängderna av alkohol och tobak inom ramen för Monitormätningarna.

Sedan 2013 har konsumtionen av alkohol minskat kontinuerligt i landet. Vid de senaste punktskattehöjningarna som genomfördes vid årsskiftena 2013/14, 2014/15 och 2016/17, kunde ingen ökning av den oregistrerade alkoholen observeras. Ett undantag var dock under 2017 då en viss ökning noterades. Denna ökning var dock tillfällig då konsumtionen av oregistrerad alkohol återigen minskade under 2018 och 2019 (CAN-rapport 202).

Cigarettkonsumtionen har minskat kraftigt sedan början av 00-talet. Nedgången har skett både i den registrerade försäljningen och i de oregistrerade delarna som mäts i Monitormätningarna, det vill säga resandeförsel och köp av smugglade cigaretter (CAN-rapport 206). Den oregistrerade andelen har under senare år uppgått till ungefär 6 procent jämfört med 11 procent i mitten av 00-talet. Någon generell ökning av de oregistrerade delarna vid tidigare skatthöjningar har alltså inte noterats.

Snusandet har dock ökat något sedan 10-talet (CAN-rapport 206). Framst gäller detta den registrerade försäljningen, medan resandeförseln av snus legat på en låg och stabil nivå på omkring 2 procent av all försäljning.

I detta ärende har Direktör Charlotta Rehnman Wigstad beslutat. Utredare Björn Trolldal, Martina Zetterqvist och Johan Svensson har varit föredragande.

Charlotta Rehnman Wigstad
Direktör, CAN